

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2016. gada 28. janvārī*

Pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumi — Iepirkuma procedūra — Operatīvs tehniskais atbalsts, lai izveidotu un pārvaldītu tīkla mehānismu Eiropas inovācijas partnerības “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” īstenošanai — Pretendenta piedāvājuma noraidīšana — Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana citam pretendentam — Pārmērīgi zemas cenas piedāvājums — Ārpuslīgumiskā atbildība

Lieta T-570/13

Agriconsulting Europe SA, Brisele (Beļģija), ko pārstāv *R. Sciaudone, avocat*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *L. Cappelletti* un *L. Di Paolo*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atlīdzināt zaudējumus, kas esot radušies to pārkāpumu rezultātā, kurus Komisija esot pieļāvusi iepirkumā “Tīkla mehānisma izveide Eiropas inovācijas partnerības “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” īstenošanai” (AGRI-2012-PEI-01).

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *S. Frimods Nilsens* [*S. Frimodt Nielsen*], tiesneši *F. Deuss* [*F. Dehousse*] (referents) un *A. M. Kolinss* [*A. M. Collins*],

sekretārs *L. Gžegorčiks* [*L. Grzegorzcyk*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 7. jūlija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – itāļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

- 1 Ar paziņojumu par publisku līgumu, kas publicēts 2012. gada 7. augusta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* pielikumā (OV 2012/S 61-150-249926), Eiropas Komisija izsludināja iepirkumu ar atsaucē numuru AGRI-2012-PEI-01, kura mērķis bija izveidot tīkla mehānismu Eiropas inovācijas partnerības “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” īstenošanai (turpmāk tekstā – “iepirkums”).
- 2 Saskaņā ar iepirkuma specifikāciju (turpmāk tekstā – “specifikācijas”) 1. punktu iepirkumā izraudzītā pretendenta uzdevums bija piedalīties tāda partnerības tīkla izveidē un pārvaldībā, ko veido personas un kas ir atvērts personām, kuras nodarbojas ar inovācijām un inovatīvām pieejām lauksaimniecības nozarē, piemēram, lauksaimniekiem, pētniekiem, konsultantiem, uzņēmumiem, nevalstiskām organizācijām, patērētājiem un publiskā sektora iestādēm. Izraudzītā pretendenta pienākums bija izveidot tīkla mehānismu, kuru veido, pirmkārt, darbinieki, ko izraudzītais pretendents ir norīkojis paziņojumā par līgumu norādīto uzdevumu izpildei, un otrkārt, fiziska atrašanās vieta, kur šie darbinieki strādā un sniedz savus pakalpojumus, un nodrošināt tā darbību (turpmāk tekstā – “informatīvais punkts”).
- 3 Iepirkumā izraudzītā pretendenta uzdevumi bija noteikti specifikāciju 2. punktā. Tie bija sadalīti deviņos galvenajos uzdevumos, proti, pirmkārt, uzdevumu izpildei norīkoto darbinieku vadība un informatīvā punkta pārvaldība, otrkārt, partnerības tīkla uzturēšana, treškārt, komunikācijas instrumentu tīkla veidošana un izstrāde, ceturtkārt, pilnīgas datubāzes atjaunināšana un uzturēšana, piektkārt, ārējo ekspertu saraksta uzturēšana, sestkārt, koordinācijas un informācijas apmaiņas darbību veikšana, septītkārt, ieinteresēto personu aptaujāšanas vajadzību noteikšana, astotkārt, gada darba programmas izstrāde un, devītkārt, arhivēšana, inventāra pārvaldība un dokumentu un informācijas saglabāšana. Specifikācijās bija norādīts minimālais darbinieku skaits, kas ir vajadzīgs, lai veiktu galvenos uzdevumus, šajā nolūkā paredzot, ka darbiniekus, kuri ir norīkoti uzdevumu veikšanai, ir jāveido vismaz desmit “pilnslodzes ekvivalentiem”, no kuriem vismaz seši ir nodarbināti pastāvīgi.
- 4 Turklāt specifikācijās bija paredzēti 27 papilduzdevumi, kuru izpildei bija jānotiek pēc ikgadējā Komisijas lūguma, veicot vismaz trīs papilduzdevumus, bet ne vairāk kā desmit uzdevumus gadā, ņemot vērā, ka pirmajā gadā ir prasīts veikt vismaz papilduzdevumus Nr. 24, Nr. 26 un Nr. 27. Papilduzdevumi ietver pārdomu grupu, proti, ekspertu grupu, kas pēta un apspriež jautājumus konkrēti par Eiropas inovācijas plānu, organizēšanu (papilduzdevumi Nr. 1–6), papildu darbsemināru organizēšanu (papilduzdevumi Nr. 7–9), “lauka” dienu organizēšanu (papilduzdevumi Nr. 10–13), papildu semināru organizēšanu (papilduzdevumi Nr. 14–17), operatīvo grupu darba novērtēšanu (papilduzdevumi Nr. 18–20), konferenču organizēšanu (papilduzdevums Nr. 21), pārdomu grupu, darbsemināru un semināru dalībnieku ceļošanas un izmitināšanas organizēšanu (papilduzdevums Nr. 22), uzdevumu veikšanu dalībvalstīs (papilduzdevums Nr. 23), ekspertu saraksta sagatavošanu (papilduzdevums Nr. 24), informatīvā punkta slēgšanu (papilduzdevums Nr. 25), informatīvā punkta izveidi (papilduzdevums Nr. 26) un visu datubāzes izveidei vajadzīgo projektu noteikšanu (papilduzdevums Nr. 27).
- 5 Saskaņā ar specifikāciju noteikumiem iepirkumā izraudzītajam pretendentam ir jāparedz arī pietiekams skaits darbinieku, lai papildus galvenajiem uzdevumiem darbinieki, kuri ir norīkoti uzdevumu veikšanai, varētu izpildīt uzdevumus, kas ir paredzēti atbilstoši papilduzdevumiem Nr. 24 un Nr. 27, kuru īstenošana ir paredzēta pirmā līguma darbības gada laikā.
- 6 Saskaņā ar specifikāciju 6. punktu līgums bija noslēgts uz desmit mēnešu termiņu, ko varēja pagarināt ne vairāk kā par divpadsmit mēnešiem. Tajā bija paredzēts kopējais maksimālais budžets EUR 2 500 000 apmērā gadā kopīgai galveno uzdevumu un papilduzdevumu izpildei, un maksimālais budžets gadā bija EUR 1 400 000 attiecībā uz galvenajiem uzdevumiem un EUR 1 500 000 attiecībā uz papilduzdevumiem.

- 7 Saskaņā ar specifikāciju 7.5. punktu iepirkuma procedūru veidoja, pirmkārt, piedāvājumu pārbaudes posms, pamatojoties uz izslēgšanas kritērijiem, kam sekoja piedāvājumu pārbaude, pamatojoties uz atlases kritērijiem, otrkārt, piedāvājumu izvērtēšanas posms, pamatojoties uz piešķiršanas kritērijiem (kvalitatīva izvērtēšana un cenas izvērtēšana), un, treškārt, līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas posms, pamatojoties uz saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma kritēriju. Komisijas piemērotie izslēgšanas, atlases un piešķiršanas kritēriji bija minēti specifikāciju 9. punktā.
- 8 Komisija saņēma piecus piedāvājumus, tostarp prasītājas piedāvājumu. Visi pretendenti izturēja pirmo iepirkumu procedūras posmu, ko veidoja to piedāvājumu pārbaude, pamatojoties uz izslēgšanas un atlases kritērijiem, un sasniedza otro procedūras posmu, kuru veidoja piedāvājumu izvērtēšana, pamatojoties uz četriem šādiem piešķiršanas kritērijiem:
 - piešķiršanas kritērijs Nr. 1: pieeja, kas paredz saikni starp zinātni un praksi;
 - piešķiršanas kritērijs Nr. 2: pieeja saistībā ar galveno un papilduzdevumu izpildi;
 - piešķiršanas kritērijs Nr. 3: uzdevumu praktiska organizēšana;
 - piešķiršanas kritērijs Nr. 4: priekšlikumi saistībā ar informatīvā punkta izveidi, kas atrodas Briselē (Beļģija).
- 9 Procedūras otrajā posmā tikai divi pretendenti, šajā gadījumā prasītāja un *Vlaamse Landmaatschappij* (turpmāk tekstā – “VLM”), ieguva minimālo punktu skaitu, kas ir prasīts specifikācijās attiecībā uz piešķiršanas kritērijiem. Tādējādi abi šie pretendenti sasniedza posmu, kurā tika izvērtēta to cena, kas prasītājas gadījumā bija EUR 1 320 112,63 un VLM gadījumā – EUR 2 316 124,83.
- 10 No 2012. gada 20. novembra vērtēšanas komisijas sanāksmes protokola izriet, ka prasītāja tika klasificēta pirmajā vietā un ka, tā kā pastāvēja šaubas par tās piedāvājuma nesamērīgi zemu cenu, vērtēšanas komisija secināja, ka tai ir jālūdz sniegt informāciju par papilduzdevumu cenām.
- 11 Ar 2012. gada 22. novembra vēstuli Komisija informēja prasītāju, ka vērtēšanas komisija uzskatīja, ka papilduzdevumiem norādītās cenas bija nesamērīgi zemas. Tā prasītāju lūdza sniegt sīkus paskaidrojumus par to cenu aprēķinu, kas ir piedāvātas attiecībā uz papilduzdevumiem no Nr. 1 līdz Nr. 21 un Nr. 25, norādot, ka tās piedāvājums varētu tikt noraidīts, ja paskaidrojumi nebūs pārliecinoši.
- 12 Ar 2012. gada 29. novembra vēstuli prasītāja atbildēja uz Komisijas lūgumu sniegt informāciju, sniedzot tai vispārīgus paskaidrojumus un to izmaksu sarakstu, kas tika izvēlētas tās cenu priekšlikumu izteikšanai saistībā ar papilduzdevumiem.
- 13 No 2012. gada 19. decembra prasītājas piedāvājuma vērtēšanas galīgā protokola izriet, ka vērtēšanas komisija pārbaudīja prasītājas paskaidrojumus un konstatēja, ka pastāv darbavietu pārklāšanās pamatuzdevumu un papilduzdevumu starpā, kas neatbilst specifikāciju prasībām. Tādējādi tā grozīja prasītājas piedāvājumam piešķirto punktu skaitu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3, kas no 11,8 punktiem tika samazināts uz 7 punktiem, bet minimālais prasītais punktu skaits bija 7,5 punkti no 15. Līdz ar to vērtēšanas komisija pabeidza savu vērtējumu, pirmkārt, apstiprinot savu atzinumu par prasītājas piedāvājuma nesamērīgi zemu cenu un, otrkārt, konstatējot, ka, pamatojoties uz jaunu informāciju, ko bija iesniegusi prasītāja, tās piedāvājums vairs nesasniedz minimālo specifikācijās prasīto punktu skaitu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3. Tādējādi komisija ieteica līgumu piešķirt VLM.

- 14 Ar 2013. gada 25. marta vēstuli Komisija informēja prasītāju, ka tās piedāvājums netika izraudzīts, jo tas nebija sasniedzis prasīto minimumu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3 un tika uzskatīts par pārmērīgi lētu saistībā ar cenām, kas bija piedāvātas dažu papilduzdevumu izpildei. Tajā pašā dienā Komisija nolēma piedāvājumu piešķirt *VLM*.
- 15 Ar 2013. gada 26. marta vēstuli prasītāja lūdza izpaust izraudzītā pretendenta vārdu, kā arī tās piedāvājuma raksturlielumus un priekšrocības. Komisija tai šo informāciju nosūtīja 2013. gada 27. marta vēstulē.
- 16 Ar 2013. gada 29. marta vēstuli prasītāja lūdza Komisiju sniegt vēl citu informāciju saistībā ar tās piedāvājuma novērtējumu. Komisija tai atbildēja ar 2013. gada 10. aprīļa vēstuli.
- 17 Ar 2013. gada 12. aprīļa vēstuli prasītāja pārmeta ligumslēdzējai iestādei, ka netika sniegti vajadzīgie paskaidrojumi attiecībā uz pirmā un otrā kritērija novērtējumu, pēc finanšu piedāvājuma atvēršanas tika grozīts tās tehniskais vērtējums, nepareizi tika novērtēta grupas vadītāja un viņa vietnieka iesaistīšanās papilduzdevumos un secinājumi attiecībā uz *VLM* piedāvājumu bija kļūdaini.
- 18 Ar elektronisko vēstuli, kas Komisijai tika nosūtīta tajā pašā datumā, prasītāja lūdza Komisiju piešķirt piekļuvi vērtēšanas komisijas protokoliem un izraudzītā pretendenta piedāvājumam, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulas (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.) 6. pantu.
- 19 Ar pirmo 2013. gada 29. aprīļa vēstuli Komisija informēja prasītāju, ka vērtēšanas komisijas protokols drīz tai tiks nosūtīts. Ar otro šī paša datuma vēstuli Komisija atbildēja uz prasītājas piekļuves pieteikumu, nosūtot tai 2012. gada 20. novembra vērtēšanas protokola, 2012. gada 19. decembra tās piedāvājuma galīgā vērtēšanas protokola un 2013. gada 6. februāra vispārējā vērtēšanas protokola daļēju kopiju. Komisija savukārt atteicās tai darīt zināmu izraudzītā pretendenta piedāvājumu, atsaucoties uz attiecīgā uzņēmuma komerciālo interešu aizsardzību, pamatojoties uz Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta pirmo ievilkumu.
- 20 Ar 2013. gada 13. maija elektronisko vēstuli prasītāja iesniedza atkārtotu piekļuves pieteikumu atbilstoši Regulas Nr. 1049/2001 7. pantam. Ar 2013. gada 14. maija elektronisko vēstuli Komisija apstiprināja tās saņemšanu, norādot, ka atbildi sniegs piecpadsmit darbdienu laikā.
- 21 Ar vēl vienu 2013. gada 13. maija vēstuli prasītāja apstrīdēja Komisijas nostāju, kas bija pausta otrajā 2013. gada 29. aprīļa vēstulē un ko tā atzina par nepietiekamu. Ar 2013. gada 31. maija vēstuli Komisija atbildēja, ka prasītājas rīcībā bija visa dokumentācija saistībā ar iepirkuma procedūru, ar ko bija pamatots piešķiršanas lēmums, atsaucoties arī uz savu 2013. gada 29. aprīļa vēstuli.
- 22 Runājot par atkārtotu piekļuves pieteikumu, 2013. gada 4. jūnija vēstulē Komisija prasītājai norādīja, ka termiņš atbildes sniegšanai ir pagarināts līdz 2013. gada 26. jūnijam. 2013. gada 26. jūnijā Komisija informēja prasītāju, ka tā uz atkārtotu piekļuves pieteikumu nespēj atbildēt noteiktajā termiņā. Ar 2013. gada 4. jūlija elektronisko vēstuli prasītāja lūdza sniegt atbildi uz tās atkārtotu piekļuves pieteikumu, uz ko Komisija atbildēja 2013. gada 9. jūlijā, informējot uzņēmumu, ka atbilde tam tiks nosūtīta dažu dienu laikā. Ar 2013. gada 17. jūlija vēstuli Komisija atbildēja uz prasītājas atkārtoto piekļuves pieteikumu, apstiprinot savu agrāko lēmumu neatklāt atsevišķu vērtēšanas protokolos ietvertu informāciju un nepiešķirt piekļuvi izraudzītā pretendenta piedāvājumam, pamatojoties uz Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 4. panta 2. punkta pirmo ievilkumu.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 23 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2013. gada 25. oktobrī, prasītāja cēla šo prasību.

- 24 Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2013. gada 18. novembra lēmumu šī lieta tika nodota sestajai palātai, un ar 2015. gada 8. janvāra lēmumu tā tika nodota citam tiesnesim referentam.
- 25 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (sestā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu un 1991. gada 2. maija Vispārējās tiesas Reglamenta 64. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros aicināja prasītāju iesniegt konkrētu dokumentu. Prasītāja šo lūgumu izpildīja noteiktajā termiņā.
- 26 Vispārējā tiesa 2015. gada 7. jūlija tiesas sēdē uzklausi lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.
- 27 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- dot rīkojumu atklāt izraudzītā pretendenta piedāvājumu;
 - piespriest Komisijai samaksāt zaudējumu atlīdzību un procentus par zaudējumiem, kas radušies tāpēc, ka tika zaudēts attiecīgais iepirkums, tika zaudēta iespēja noslēgt minēto iepirkuma līgumu un radās izdevumi, kas ir saistīti ar dalību iepirkumā, un par morālo kaitējumu, šīs summas palielinot, lai ņemtu vērā naudas vērtības krišanos un kompensācijas procentus;
 - noteikt konfidencialitāti dažiem pielikumiem;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 28 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību par zaudējumu atlīdzību noraidīt kā nepamatotu;
 - pieteikumu par pierādījumu savākšanas pasākumiem noraidīt kā nepamatotu;
 - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par prasību par zaudējumu atlīdzību

- 29 Ar šo prasību prasītāja norāda uz dažādiem pārkāpumiem, kas ir saistīti ar iepirkuma procedūru un kas esot pieļauti lēmumā noraidīt tās piedāvājumu, un lūdz piespriest Komisijai samaksāt zaudējumu atlīdzību un procentus saskaņā ar LESD 268. un 340. pantu, ņemot vērā zaudējumus, kuri radušies tāpēc, ka tika zaudēts attiecīgais iepirkums, tika zaudēta iespēja noslēgt minēto iepirkuma līgumu un radās izdevumi, kas ir saistīti ar dalību iepirkumā, un tika nodarīts morāls kaitējums.
- 30 Precīzāk, prasītāja norāda uz astoņiem pārkāpumiem, kas esot pietiekami būtiski, un apgalvo, ka tās piedāvājums tika noraidīts prettiesiski. Tā norāda, pirmkārt, uz nepareizu piedāvājuma novērtējumu un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 1, otrkārt, uz tās piedāvājuma nepareizu piemērošanu un novērtēšanu saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 2, treškārt, uz iepirkuma procedūras noteikumu pārkāpumu saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 3, ceturtkārt, uz samērīguma principa pārkāpumu saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 3, piektkārt, uz procedūras posmu nodalīšanas principa pārkāpumu, sestkārt, uz nepareizu piedāvājuma novērtējumu saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 3, septītkārt, uz pārmērīgi zemas cenas piedāvājuma jēdziena nepareizu interpretāciju un piemērošanu un, astotkārt, uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu pārmērīgi zemas cenas piedāvājuma jēdziena piemērošanā.

- 31 Jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 340. panta otro daļu ārpuslīgumiskās atbildības gadījumā Eiropas Savienība saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, kuru ir radījušas Savienības iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.
- 32 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības ārpuslīgumiskās atbildības par tās iestāžu prettiesisku rīcību iestāšanās iepriekš minētās tiesību normas izpratnē ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti trīs nosacījumi, proti, iestādēm pārmetā rīcība ir prettiesiska, zaudējumi ir reāli un pastāv cēloņsakarība starp konkrēto rīcību un norādīto kaitējumu (spriedumi, 1982. gada 29. septembris, *Oleifici Mediterranei* /EEK, 26/81, Krājums, EU:C:1982:318, 16. punkts; 2008. gada 9. septembris, *FIAMM u.c./Padome* un Komisija, C-120/06 P un C-121/06 P, Krājums, EU:C:2008:476, 106. un 164.–166. punkts; 2010. gada 9. septembris, *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, T-300/07, Krājums, EU:T:2010:372, 137. punkts, un 2014. gada 16. oktobris, *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, T-297/12, EU:T:2014:888, 28. punkts). Turklāt, runājot par nosacījumu par to, ka rīcībai ir jābūt prettiesiskai, judikatūrā ir paredzēts, ka ir jākonstatē pietiekami būtisks tādas tiesību normas pārkāpums, kas piešķir tiesības privātpersonām. Noteicošais kritērijs, kas ļauj uzskatīt, ka pārkāpums ir pietiekami būtisks, ir tas, ka attiecīgā Savienības iestāde vai struktūra acīmredzami un būtiski ir pārkāpusi tai piešķirtās rīcības brīvības robežas (šajā ziņā skat. spriedumus, 2000. gada 4. jūlijs, *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, C-352/98 P, Krājums, EU:C:2000:361, 42.–44. punkts; 2002. gada 10. decembris, Komisija/*Camar* un *Tico*, C-312/00 P, Krājums, EU:C:2002:736, 54. punkts; 2005. gada 17. marts, *AFCon Management Consultants u.c./Komisija*, T-160/03, Krājums, EU:T:2005:107, 93. punkts, un *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, minēts iepriekš, EU:T:2014:888, 29. punkts).
- 33 Ja nav izpildīts viens no trim nosacījumiem, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, prasība par zaudējumu atlīdzību ir noraidāma, neizvērtējot, vai abi pārējie nosacījumi ir izpildīti (šajā ziņā skat. spriedumus, 1994. gada 15. septembris, *KYDEP*/Padome un Komisija, C-146/91, Krājums, EU:C:1994:329, 81. punkts, un *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, minēts 32. punktā, EU:T:2014:888, 33. punkts).
- 34 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai ir būtiska rīcības brīvība, nosakot, kādi elementi ir jāņem vērā, pieņemot lēmumu piešķirt publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības (spriedumi, 1998. gada 17. decembris, *Embassy Limousines & Services*/Parlaments, T-203/96, Krājums, EU:T:1998:302, 56. punkts, un 2011. gada 20. septembris, *Evropaïki Dynamiki*/EIB, T-461/08, Krājums, EU:T:2011:494, 137. punkts). Tāpat arī Komisijai ir plaša rīcības brīvība, nosakot saturu un Īstenošanas kārtību noteikumiem, kas piemērojami, tai savā vārdā piešķirot publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības (šajā ziņā skat. spriedumus, 2006. gada 14. februāris, *TEA-CEGOS u.c./Komisija*, T-376/05 un T-383/05, Krājums, EU:T:2006:47, 50. un 51. punkts; *Evropaïki Dynamiki*/EIB, minēts iepriekš, EU:T:2011:494, 137. punkts, un 2012. gada 25. oktobris, *Astrim* un *Elyo Italia*/Komisija, T-216/09, EU:T:2012:574, 17. punkts).
- 35 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāizskata prasītājas prasība tai atlīdzināt kaitējumu, kas tai esot radies tās piedāvājuma prettiesiska noraidījuma dēļ. Šī prasība ir pamatota, pirmkārt, ar pārkāpumiem, kas attiecas uz piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2, otrkārt, ar pārkāpumiem, kas attiecas uz jēdziena “pārmērīgi zemas cenas piedāvājums” piemērošanu un, treškārt, ar pārkāpumiem, kas attiecas uz piešķiršanas kritēriju Nr. 3.

Par prasību atlīdzināt zaudējumus, kas ir saistīta ar diviem pirmajiem apgalvotajiem pārkāpumiem, kuri attiecas uz piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2

- 36 Saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 1 prasītāja apgalvo, ka vērtēšanas komisija nav uzmanīgi pārbaudījusi tās piedāvājumu un noraidīšanas pamatojums ir kļūdaini, ka ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips, un replikā tā apgalvo, ka tās piedāvājuma noraidījumam nav norādīts pamatojums vai ir norādīts nepietiekams pamatojums saistībā ar aspektu, kas attiecas uz komunikācijas stratēģiju.

Runājot par piešķiršanas kritēriju Nr. 2, kas attiecas uz pamatuzdevumu un papilduzdevumu izpildi, tā būtībā norāda, ka vērtēšanas komisijas vērtējums ir nepareizs, un replikā atsaucas uz tās tiesību pārkāpumu un pamatojuma nenorādīšanu vai nepietiekamu pamatojumu, kas ir sniegts saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 2.

- 37 Komisija šo argumentāciju apstrīd, nenorādot uz tās nepieņemamību, kā tā to atzina tiesas sēdē.
- 38 Runājot par apgalvotajiem pārkāpumiem saistībā ar piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2, šajā gadījumā ir jāpārbauda, vai ir izpildīti nosacījumi, kas attiecas uz apgalvoto kaitējumu un uz cēloņsakarību starp minēto kaitējumu un norādītajiem pārkāpumiem.
- 39 Runājot par nosacījumu, kas attiecas uz to, ka zaudējumiem ir jābūt reāliem, Savienības atbildība var iestāties tikai tad, ja prasītājam faktiski ir nodarīts “reāls un droši zināms” kaitējums, kas ir jāpierāda prasītājam (skat. spriedumus, 2014. gada 14. oktobris, *Giordano/Komisija*, C-611/12 P, Krājums, EU:C:2014:2282, 36. punkts un tajā minētā judikatūra, un *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, minēts 32. punktā, EU:T:2014:888, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Attiecībā uz nosacījumu par cēloņsakarību starp apgalvoto rīcību un norādīto kaitējumu no pastāvīgās judikatūras izriet, ka apgalvotajam kaitējumam ir pietiekami tieši jāizriet no rīcības, par kuru ir celti iebildumi, t.i., šai rīcībai ir jābūt galvenajam kaitējuma cēlonim, kas ir jāpierāda prasītājam (skat. spriedumus, 1992. gada 30. janvāris, *Finsider u.c./Komisija*, C-363/88 un C-364/88, Krājums, EU:C:1992:44, 25. punkts un tajā minētā judikatūra, un *Evropaiki Dynamiki/EIB*, minēts 34. punktā, EU:T:2011:494, 209. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Šajā gadījumā, runājot par apgalvotajiem pārkāpumiem attiecībā uz piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2, prasītāja precizēja, ka tā atsaucās uz kaitējumu, kas ir saistīts ar zaudēto iespēju noslēgt attiecīgo iepirkuma līgumu, kā arī uz kaitējumu, kurš ir saistīts ar izdevumiem, kas ir radušies, lai piedalītos iepirkuma procedūrā.
- 42 Prasītāja norāda, ka nosacījums, kas attiecas uz cēloņsakarību, ir izpildīts, jo tās piedāvājums tika klasificēts kā pirmais un, ja norādītie pārkāpumi nebūtu tikuši izdarīti, tai būtu bijis jāiegūst līguma slēgšanas tiesības.
- 43 Tomēr ir jākonstatē, ka prasītājas piedāvājuma noraidīšana ir pamatota tikai ar apsvērumiem, kas ir saistīti ar piešķiršanas kritēriju Nr. 3 un tās pārmērīgi zemas cenas piedāvājumu. Prasītājas piedāvājums tika klasificēts kā pirmais pēc tam, kad piedāvājums tika pārbaudīts no ekonomiskā viedokļa. Šī klasifikācija pirmajā vietā tika grozīta divu iemeslu dēļ, proti, piedāvājuma vērtējums tika grozīts, ņemot vērā piešķiršanas kritēriju Nr. 3, kas tika uzskatīts par nepietiekamu, un piedāvājums tika kvalificēts par tādu, kuram ir pārmērīgi zema cena. Prasītāja turklāt prasības pieteikumā min, ka attiecīgais kaitējums ir tiešas sekas vērtēšanas komisijas lēmumam samazināt punktu skaitu attiecībā uz piešķiršanas kritēriju Nr. 3 un piedāvājumu atzīt par tādu, kam ir pārmērīgi zema cena.
- 44 Turklāt, kā Komisija to uzsver, prasītāja nav precizējusi, kādā veidā lielāka punktu skaita piešķiršana saistībā ar piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2 būtu varējusi labvēlīgi ietekmēt tās iespēju iegūt iepirkuma līgumu.
- 45 Tādējādi prasītāja nepamatoti apgalvo, ka, nepastāvot pārkāpumiem un kļūdām saistībā ar piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2, līgums tai būtu ticis piešķirts. Pat ja tās punktu skaits attiecībā uz šiem piešķiršanas kritērijiem būtu bijis lielāks, šis apstāklis nebūtu varējis ietekmēt tās piedāvājuma vērtējumu saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 3 un tā pārmērīgi zemo cenu.

- 46 No tā izriet, ka apgalvotajiem pārkāpumiem saistībā ar piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2, pat ja pieņem, ka tie ir pierādīti, nav tiešas cēloņsakarības ar apgalvoto kaitējumu, kas ir saistīts ar zaudēto iespēju noslēgt iepirkuma līgumu un ar izdevumiem, kuri ir radušies, lai piedalītos iepirkuma procedūrā.
- 47 No tā izriet, ka prasība par zaudējumu atlīdzību ir jānoraida, ciktāl tā ir pamatota ar pārkāpumiem saistībā ar piešķiršanas kritērijiem Nr. 1 un Nr. 2.

Par prasību par zaudējumu atlīdzību, kas ir saistīta ar apgalvotajiem pārkāpumiem attiecībā uz jēdzienu “pārmērīgi zemas cenas piedāvājums”

- 48 Pirmkārt, prasītāja apgalvo, ka jēdziena “pārmērīgi zemas cenas piedāvājums” interpretācija un piemērošana šajā gadījumā ir kļūdaina. Otrkārt, tā atsaucas uz to parametru patvaļīgo un nesaprātīgo raksturu, kas ir izmantoti jēdziena “pārmērīgi zemas cenas piedāvājums” piemērošanai, kā arī uz sacikstes principa un vienlīdzīgas attieksmes principa neievērošanu minētā jēdziena piemērošanā.
- 49 Komisija šos argumentus apstrīd.

– Par iespējami kļūdainu jēdziena “pārmērīgi zemas cenas piedāvājums” interpretāciju un piemērošanu

- 50 Prasītāja apstrīd pieeju, kuru vērtēšanas komisija ir izmantojusi, lai tās piedāvājumu kvalificētu kā tādu, kam ir pārmērīgi zema cena. Tā uzskata, ka šī analīze ir balstīta tikai uz papilduzdevumu izmaksu vērtējumu, nevis uz piedāvājumu kopumā. Tādējādi tā norāda, ka vērtēšanas komisija nav analizējusi šī nošķirtā aspekta, kurš attiecas uz papilduzdevumiem, ietekmi uz piedāvājumu kopumā, kas esot pretrunā šajā jomā piemērojamajiem principiem.
- 51 Jāatgādina, ka saskaņā ar 97. panta 2. punktu Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam (OV L 248, 1. lpp.), ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “Finanšu regula”), kas bija piemērojama šajā lietā attiecībā uz iepirkuma procedūru, līgumu var piešķirt, ievērojot automatisku piešķiršanas procedūru vai procedūru, kas paredz saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu. Šajā gadījumā specifikācijās bija paredzēts, ka līgums tiks piešķirts, pamatojoties uz kritēriju par saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu.
- 52 Turklāt Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz Finanšu regulas īstenošanas kārtību (OV L 357, 1. lpp.), ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “īstenošanas kārtība”), 139. pantā ir paredzēts:

“1. Ja konkrētam līgumam piedāvājumi šķiet pārmērīgi lēti, līgumslēdzēja iestāde, pirms tā šos piedāvājumus noraida vienīgi ar šādu pamatojumu, rakstiski pieprasa sīkāku informāciju par tām piedāvājuma sastāvdaļām, ko tā uzskata par nepieciešamu, un pārbauda šīs sastāvdaļas, pienācīgi uzklusot puses un ņemot vērā saņemtos paskaidrojumus. [..]”

Līgumslēdzēja iestāde var jo īpaši ņemt vērā paskaidrojumus, kas attiecas uz:

- a) ražošanas procesa, pakalpojumu sniegšanas vai celtniecības metodes saimniecisko organizāciju;
- b) pretendenta izraudzītajiem tehniskajiem risinājumiem vai pretendentam pieejamiem ārkārtīgi labvēlīgiem nosacījumiem;
- c) piedāvājuma savdabību.

[..]”

- 53 Tāpat arī īstenošanas kārtības 146. panta 4. punktā ir paredzēts, ka pārmērīgi zemas cenas piedāvājumu gadījumā vērtēšanas komisija pieprasa jebkādu informāciju attiecībā uz piedāvājuma būtību.
- 54 No šīs tiesību normas izriet, ka jēdzienam “pārmērīgi zemas cenas piedāvājums” nav definīcijas ne Finanšu regulā, ne īstenošanas kārtībā.
- 55 Tomēr no judikatūras izriet, ka pārmērīgi zemas cenas piedāvājums ir jāvērtē, ņemot vērā piedāvājuma būtību un attiecīgo pakalpojumu. Tādējādi Tiesa precizēja, ka līgumslēdzēja iestāde savas piedāvājuma nesamērīgi zemās cenas pārbaudes ietvaros, lai nodrošinātu veselīgu konkurenci, var ņemt vērā ne tikai īstenošanas kārtības 139. panta 2. punktā norādītos apstākļus, bet arī visus nozīmīgos faktus, ņemot vērā attiecīgo pakalpojumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2014. gada 18. decembris, *Data Medical Service*, C-568/13, Krājums, EU:C:2014:2466, 50. punkts).
- 56 Šajā lietā no Komisijas 2013. gada 25. marta vēstules un no galīgā vērtējuma ziņojuma izriet, ka vērtēšanas komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā prasītājas sniegtos paskaidrojumus, izmaksas nesedza cena, kas bija piedāvāta attiecībā uz dažiem papilduzdevumiem (konkrēti no Nr. 1 līdz Nr. 6 un no Nr. 18 līdz Nr. 20). Vērtēšanas komisija norādīja arī uz neatbilstību izmaksās attiecībā uz papilduzdevumiem Nr. 14 un Nr. 15. Visbeidzot tā konstatēja, ka pastāv izmantoto darbinieku pārklāšanās attiecībā uz galvenajiem papilduzdevumiem (no Nr. 6 līdz Nr. 17, Nr. 21 un Nr. 25). Tā secināja, ka piedāvājuma cena ir pārmērīgi zema saistībā ar papilduzdevumiem no Nr. 1 līdz Nr. 16 un no Nr. 18 līdz Nr. 20. Tā precizēja, ka papilduzdevumi no Nr. 1 līdz Nr. 6 un no Nr. 18 līdz Nr. 20 bija piedāvāti ar zaudējumiem, pamatojoties tikai uz izmaksām par darbu, un ka papilduzdevumi no Nr. 1 līdz Nr. 16 un no Nr. 18 līdz Nr. 20 bija piedāvāti ar zaudējumiem, ja tika ņemtas vērā papildu izmaksas. Tā piebilda, ka izmantoto darbinieku pārklāšanās piedāvājumu padarīja par nesaderīgu ar specifikāciju prasībām saistībā ar nosacījumu par vismaz desmit “pilnslodzes ekvivalentiem”.
- 57 Tādējādi ir pareizi norādīts, ka atklātās nepilnības, kas vērtēšanas komisijai lika secināt, ka prasītājas piedāvājuma cena ir pārmērīgi zema, konkrētāk attiecas uz atsevišķiem papilduzdevumiem.
- 58 Tomēr papilduzdevumu ekonomiskā un finansiālā nozīme salīdzinājumā ar pamatzdevumiem skaidri izriet no lietas materiāliem. Konkrētāk, specifikācijās bija paredzēti pavisam 36 uzdevumi, no kuriem 27 bija papilduzdevumi. Turklāt specifikācijās attiecībā uz papilduzdevumiem bija paredzēts nedaudz lielāks maksimālais budžets (EUR 1 500 000) nekā tas, kāds bija paredzēts attiecībā uz pamatzdevumiem (EUR 1 400 000). Tādējādi par papilduzdevumu nozīmi attiecīgajā iepirkuma līgumā kopumā nav nekādu šaubu.
- 59 No 27 paredzētajiem papilduzdevumiem 19 no šiem uzdevumiem skāra vērtēšanas komisijas atklātās nepilnības.
- 60 Tādējādi atklātās nepilnības, pat ja tās attiecas tikai uz papilduzdevumiem, nekādā ziņā neattiecas uz kādu nebūtisku vai nošķirtu piedāvājuma aspektu, un tādējādi tās varēja ietekmēt piedāvātās kopējās cenas atbilstību un līdz ar to visu piedāvājumu kopumā.
- 61 Turklāt tas, ka atklātās nepilnības attiecas tikai uz papilduzdevumiem, nenozīmē, ka piedāvājums netika novērtēts kopumā. Šajā ziņā tieši prasītājas piedāvājuma kopējā cena tika uzskatīta par pārmērīgi zemu, tostarp salīdzinājumā ar budžetu, ko Komisija bija paredzējusi visam iepirkuma līgumam kopumā, un salīdzinājumā ar kopējo cenu, kuru bija piedāvājis izraudzītais pretendents.
- 62 No tā izriet, ka vērtēšanas komisija savu vērtējumu veica salīdzinājumā ar piedāvājuma būtību un attiecīgo pakalpojumu, ņemot vērā attiecīgos minētā pakalpojuma elementus. Tādējādi ir jānoraida prasītājas iebildums, ka vērtēšanas komisija piedāvājuma pārmērīgi zemo cenu esot konstatējusi, pārķāpjot šajā jomā piemērojamos principus.

– Par to parametru patvaļīgo un nesaprātīgo raksturu, kas ir izmantoti jēdziena “pārmērīgi zemas cenas piedāvājums” piemērošanai, un par sacīkstes principa, kā arī vienlīdzīgas attieksmes principa neievērošanu

- 63 Pirmkārt, prasītāja atsauca uz to parametru neatbilstību un patvaļīgo un nepamatoto raksturu, kas ir izmantoti, lai novērtētu tās piedāvājuma pārmērīgi zemās cenas esamību vai neesamību. Konkrēti izmaksu vienība, kas tika izmantota, lai aprēķinātu ekspertu izmaksas, esot subjektīva un tajā neesot ņemts vērā ne tas, ka prasītāja varēja risināt sarunas ar ekspertiem par zemākiem tarifiem, ne tās organizatoriskās un komerciālās spējas.
- 64 Jānorāda, kā tas izriet no 2012. gada 20. novembra vērtējuma ziņojuma pielikumā ietvertajiem paskaidrojumiem, ka prasītājas piedāvājuma kopējā cena bija par EUR 850 000 zemāka nekā cena, ko vērtēšanas komisija uzskatīja par minimālo cenu attiecībā uz papilduzdevumiem, lai gan pamatuzdevumiem piedāvātā cena daudz neatšķīrās no maksimālās iepirkumā paredzētās cenas. Tādējādi ar 2012. gada 22. novembra vēstuli Komisija lūdza prasītāju sniegt sīkus paskaidrojumus par to cenu aprēķinu, kas bija piedāvātas attiecībā uz dažiem papilduzdevumiem, un precizēja, ka piedāvājums varētu tikt noraidīts, ja paskaidrojumi nebūs pārlicinoši.
- 65 Savā 2012. gada 29. novembra atbildē prasītāja pauda vispārīgus apsvērumus un konkrētus paskaidrojumus saistībā ar attiecīgajiem papilduzdevumiem. Vispārīgo apsvērumu ietvaros tā konkrēti minēja faktu, ka tā sniedz pakalpojumus, kas ir līdzīgi tiem, uz kuriem attiecas papilduzdevumi vairākos projektos, un ka tā vislabāk spēs risināt sarunas ar piegādātājiem par konkurētspējīgām cenām.
- 66 Tomēr ir jānorāda, ka šie prasītājas apgalvojumi nav pierādīti un tā nav sniegusi nekādu precīzu informāciju attiecībā uz atlaidēm, ko tā būtu saņēmusi attiecīgo uzdevumu ietvaros. Lai gan tās organizatoriskās un komerciālās spējas ir būtiski elementi, runājot par ietekmi uz tās pakalpojumu izmaksām, šie elementi esot bijuši precīzi un pamatoti jānorāda tās sākotnējā piedāvājumā vai vismaz tās 2012. gada 29. novembra atbildē. Jākonstatē, ka tas tā nav.
- 67 Turklāt 2013. gada 12. aprīļa vēstulē prasītāja apstrīdēja izmaksu vienību, kas ir izmantota, lai aprēķinātu ekspertu honorārus, jo tā esot risinājusi sarunas par zemākiem honorāriem. Tā piebilda, ka nolīgumi ar šiem ekspertiem varēja tikt iesniegti. Tomēr ir jākonstatē, ka tā tos neiesniedza un ka tā arī nepierādīja savus apgalvojumus. Tāpat arī prasītāja atsauca uz savām organizatoriskajām un komerciālajām spējām, bet nenorāda konkrētus elementus šajā ziņā.
- 68 Visbeidzot prasītājas arguments, ka izmaksu vienība, kas ir izmantota, lai aprēķinātu ekspertu izmaksas, esot subjektīvs parametrs, ir jānorāda. Tā šajā ziņā nenorāda nevienu skaitlisku elementu. Turklāt tas, ka tā atsauca uz atsevišķiem apstākļiem un it īpaši uz sarunām par tarifiem ar ekspertiem, kuri ietilpst tajā pašā kategorijā kā pamatuzdevumu eksperti, var apstiprināt faktu, ka šīs izmaksas, kā Komisija to konstatēja, bija zemākas nekā norma, kam turklāt nav ticis sniegts precīzs pamatojums.
- 69 No tā izriet, ka prasītājas argumentācija, ar kuru tā apšaubā parametrus, kas tika izmantoti, lai novērtētu tās piedāvājuma pārmērīgi zemās cenas esamību vai neesamību, ir jānorāda.
- 70 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka Komisijai saskaņā ar sacīkstes principu esot bijusi tai jādod iespēja vēlāk pamatot izmaksas un tarifus, kas tika uzskatīti par pārāk zemiem. Tā precizē, ka 2012. gada 22. novembra vēstulē bija pieprasīta tikai piedāvājumā ietvertās cenas aprēķināšanas metode, nevis attiecīgo elementu vērtība.
- 71 No īstenošanas kārtības 139. panta 1. punkta un 146. panta 4. punkta izriet, ka līgumslēdzējai iestādei, pārbaudot piedāvājuma pārmērīgi zemo cenu, ir pienākums pieprasīt pretendētājam sniegt pamatojumu, kas ir nepieciešams, lai pierādītu, ka tā piedāvājums ir nopietns (šajā ziņā un pēc analogijas skat. spriedumus, 2001. gada 27. novembris, *Lombardini un Mantovani*, C-285/99 un C-286/99, Krājums, EU:C:2001:640, 46. un 51. punkts; 2012. gada 29. marts, *SAG ELV Slovensko* u.c.,

- C-599/10, Krājums, EU:C:2012:191, 28. punkts, un *Data Medical Service*, minēts 55. punktā, EU:C:2014:2466, 47. punkts). Tātad tas, ka lietderīgā piedāvājumu pārbaudes procedūras brīdī starp līgumslēdzēju iestādi un pretendentu notiek uz sacikstes principu balstītas efektīvas debates, lai pretendents varētu pierādīt, ka tā piedāvājums ir nopietns, ir būtiska prasība publiskā iepirkuma jomā, lai novērstu līgumslēdzējas iestādes patvaļu un nodrošinātu pienācīgu uzņēmumu konkurenci (šajā ziņā un pēc analogijas skat. spriedumus *Lombardini* un *Mantovani*, minēts iepriekš, EU:C:2001:640, 57. punkts; *Data Medical Service*, minēts 55. punktā, EU:C:2014:2466, 48. punkts, un 2008. gada 21. maijs, *Belfass/Padome*, T-495/04, Krājums, EU:T:2008:160, 97. un 98. punkts).
- 72 Šajā lietā ar 2012. gada 22. novembra vēstuli Komisija informēja prasītāju, ka vērtēšanas komisija uzskatīja, ka cenas, kas tās piedāvājumā bija norādītas attiecībā uz dažiem papilduzdevumiem, bija pārmērīgi zemas. Komisija lūdza prasītāju sniegt sīkus paskaidrojumus par to cenu aprēķinu, kas ir piedāvātas attiecībā uz papilduzdevumiem no Nr. 1 līdz Nr. 21 un Nr. 25, un tai paziņoja, ka tās piedāvājums varētu tikt noraidīts, ja paskaidrojumi nebūs pārliecinoši.
- 73 Ar 2012. gada 29. novembra vēstuli prasītāja atbildēja uz Komisijas lūgumu sniegt informāciju, sniedzot tai vispārīgus paskaidrojumus un to izmaksu sarakstu, kas tika izvēlētas tās cenu priekšlikumu izteikšanai saistībā ar visiem papilduzdevumiem.
- 74 2012. gada 19. decembrī, ņemot vērā prasītājas sniegto jauno informāciju, vērtēšanas komisija secināja, ka tās piedāvājuma cena ir pārmērīgi zema, un ieteica līgumu piešķirt *VLM*.
- 75 Ar 2013. gada 25. marta vēstuli Komisija informēja prasītāju, ka tās piedāvājums netika izraudzīts, jo tas nebija sasniedzis prasīto minimumu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3 un tika uzskatīts par pārmērīgi lētu saistībā ar cenām, kas bija piedāvātas dažu papilduzdevumu izpildei.
- 76 No iepriekš izklāstītā izriet, ka uz sacikstes principu balstītā procedūra šajā gadījumā noteikti tika ievērota un ka prasītājai bija iespēja pamatot savas izmaksas un tarifus, kas tika uzskatīti par pārmērīgi zemiem.
- 77 Prasītājas arguments, ka 2012. gada 22. novembra vēstulē bija prasīta tikai piedāvājumā ietvertās cenas aprēķināšanas metode, nevis attiecīgo elementu vērtība, ir jānoraida. Komisija lūdza prasītāju sniegt sīkus paskaidrojumus par to cenu aprēķinu, kas bija piedāvātas attiecībā uz papilduzdevumiem no Nr. 1 līdz Nr. 21 un Nr. 25, un tai darīja zināmu, ka tās piedāvājums varētu tikt noraidīts, ja paskaidrojumi nebūs pārliecinoši. Tādējādi cenu aprēķināšanas elementi noteikti ietver visus elementus, kas sekmē piedāvājumā piedāvāto cenu veidošanos, ieskaitot ne tikai aprēķināšanas metodi, bet arī attiecīgo elementu vērtību. Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Komisija tādējādi to lūdza sniegt paskaidrojumus ne tikai par piedāvājumā ietvertās cenas aprēķināšanas metodi.
- 78 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, prasītājas argumentācija attiecībā uz sacikstes principa pārkāpumu ir jānoraida.
- 79 Treškārt, prasītāja apgalvo, ka Komisijai esot bijusi jāpārbauda *VLM* piedāvājuma pārmērīgi zemā cena, pamatojoties uz tādiem pašiem parametriem, kas tai būtu licis izdarīt analogus secinājumus saistībā ar pamatuzdevumiem. Tādējādi tā norāda uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu. Tā piedāvā modeli, no kura izrietot, ka vērtības, ko vērtēšanas komisija piemēroja tās piedāvājumam, bija pārāk augstas un ka tādējādi tās secinājumi bija kļūdaini, kas apstiprinot apgalvoto nevienlīdzīgo attieksmi.
- 80 Jānorāda, ka vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem princips, kura mērķis ir veicināt veselīgas un efektīvas konkurences attīstību starp uzņēmumiem, kas piedalās publiskā iepirkuma procedūrā, paredz, ka visiem pretendentiem ir jābūt vienādām iespējām, formulējot savu piedāvājumu noteikumus, un tādējādi tas nozīmē, ka visu konkurentu piedāvājumi ir pakļauti vienādiem nosacījumiem (spriedums, 2004. gada 29. aprīlis, Komisija/*CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, Krājums, EU:C:2004:236, 110. punkts). Tādējādi pretendentiem ir jāatrodas vienlīdzīgā situācijā gan tad, kad viņi sagatavo savus

piedāvājumus, gan arī tad, kad tos vērtē ligumslēdzēja iestāde (šajā ziņā skat. spriedumus, 2011. gada 17. februāris, Komisija/Kipra, C-251/09, EU:C:2011:84, 39. punkts, un 2013. gada 16. septembris, Spānija/Komisija, T-402/06, Krājums, EU:T:2013:445, 66. punkts).

- 81 Šajā lietā ir jāatgādina, ka kopējais maksimālais budžets, kas bija paredzēts attiecīgajam iepirkumam, bija EUR 2 500 000. Prasītāja iesniedza piedāvājumu par kopējo cenu EUR 1 320 112,63 apmērā, bet *VLM* kā izraudzītais pretendents iesniedza kopējo piedāvājumu EUR 2 316 124,83 apmērā.
- 82 Tādējādi, kā Komisija to uzsver, *VLM* finanšu piedāvājums, kas aprēķināts, pamatojoties uz specifikāciju 9.3.2. punktā, kurš attiecas uz cenas kritēriju, paredzēto formulu, bija nedaudz zemāks nekā budžeta maksimālā robeža, kas minētajās specifikācijās bija paredzēta iepirkuma izpildei, un gandrīz par vienu miljonu euro augstāks nekā prasītājas finanšu piedāvājums. No tā izriet, ka pretēji prasītājai *VLM* piedāvājuma cena nebija pārmērīgi zema, ņemot vērā tās kopējo budžetu, kas bija paredzēts attiecīgajam iepirkumam.
- 83 Tā kā tās neatradās līdzīgās situācijās, Komisija, nepārkāpjot vienlīdzīgas attieksmes principu, varēja nolemt pārbaudīt prasītājas piedāvājuma pārmērīgi zemās cenas esamību, nedarot to pašu attiecībā uz *VLM* piedāvājumu.
- 84 Šajos apstākļos prasītājas iesniegtajam modelim nav nozīmes.
- 85 No tā izriet, ka iebildums par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu ir jānoraida.
- 86 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka ir jānoraida visi prasītājas iebildumi, kuru mērķis ir pierādīt, ka pastāv pārkāpums saistībā ar tās piedāvājuma pārmērīgi zemās cenas vērtējumu. Tādējādi tās prasība par zaudējumu atlīdzību šajā ziņā ir jānoraida, nepārbaudot nosacījumus, kas attiecas uz kaitējuma un cēloņsakarības esamību.
- Par prasību atlīdzināt zaudējumus, kas ir saistīti ar apgalvotajiem pārkāpumiem saistībā ar piešķiršanas kritēriju Nr. 3
- 87 Runājot par Komisijas vērtējumu attiecībā uz piešķiršanas kritēriju Nr. 3, prasītāja būtībā apgalvo, ka šajā gadījumā ir sajaukti atlases kritēriji un piešķiršanas kritēriji, un tā šajā ziņā apgalvo, pirmkārt, ka ir pārkāpti iepirkuma procedūras noteikumi, otrkārt, ir pārkāpts samērīguma princips un, treškārt, ir pārkāpts procedūras posmu nošķiršanas princips. Visbeidzot tā norāda uz tās piedāvājuma kļūdainu novērtējumu.
- 88 Prasītāja atsauca uz četri veidu kaitējumu, proti, kaitējumu, kas ir saistīts ar attiecīgā iepirkuma zaudēšanu, un pakārtoti – kaitējumu, kas ir saistīts ar zaudēto iespēju noslēgt minēto iepirkuma līgumu. Tā atsauca arī uz kaitējumu, kas ir saistīts ar izmaksām, kuras ir radušās, lai piedalītos iepirkuma procedūrā, un morālo kaitējumu.
- 89 Šajā gadījumā ir jāsaik ar to, ka ir jāpārbauda, vai ir izpildīti nosacījumi, kas attiecas uz norādītā kaitējuma esamību un uz cēloņsakarības pastāvēšanu starp norādīto prettiesisko rīcību un minēto kaitējumu.
- 90 Pirmkārt, runājot par kaitējumu, kas ir saistīts ar attiecīgā iepirkuma līguma zaudēšanu un kas ir minēts primāri, prasītāja apgalvo, ka tas atbilst bruto peļņai, kura tai esot nepamatoti tikusi liegta. Šis kaitējums tādējādi būtībā atbilst tās zaudētajai peļņai.
- 91 Jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru prasība, kuras pamatošanai ir notikusi atsaukšanās uz kaitējumu, kas izriet no zaudētās peļņas, ir jānoraida, jo runa ir nevis par pastāvošu un radušos kaitējumu, bet gan par hipotētisku kaitējumu, kurš varētu rasties nākotnē (šajā ziņā skat. spriedumus, 1998. gada

29. oktobris, *TEAM/Komisija*, T-13/96, Krājums, EU:T:1998:254, 76. punkts; *AFCOn Management Consultants u.c./Komisija*, minēts 32. punktā, EU:T:2005:107, 113. un 114. punkts, un 2011. gada 8. decembris, *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, T-39/08, EU:T:2011:721, 47. punkts).
- 92 Saskaņā ar nosacījumu, kas attiecas uz zaudējumiem, tiek prasīts, lai kaitējums, kuru tiek lūgts atlīdzināt, būtu reāls un droši zināms, kas ir jāpierāda prasītājam (skat. spriedumu *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, minēts 91. punktā, EU:T:2011:721, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 93 Saskaņā ar Finanšu regulas 101. pantu, kamēr līgums nav parakstīts, līgumslēdzēja iestāde var vai nu atteikties no iepirkuma piešķiršanas, vai atcelt iepirkuma procedūru, par ko kandidātam vai pretendētam nav tiesību pieprasīt nekādu kompensāciju.
- 94 Tādējādi, pat ja pieņem, ka vērtēšanas komisija būtu piedāvājusi līgumu piešķirt prasītājam, līgumslēdzējai iestādei vērtēšanas komisijas priekšlikums nebūtu bijis saistošs, bet tai bija būtiska rīcības brīvība attiecībā uz faktoriem, kas ir jāņem vērā, lai pieņemtu lēmumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu (šajā ziņā skat. spriedumus, /Komisija, *TEAM* minēts 91. punktā, EU:T:1998:254, 76. punkts; *AFCOn Management Consultants u.c./Komisija*, minēts 32. punktā, EU:T:2005:107, 113. un 114. punkts, un *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, minēts 91. punktā, EU:T:2011:721, 47. punkts).
- 95 Pat ja pieņemtu, ka prasītājas piedāvājums būtu bijis jāklasificē kā pirmais un ka ar prasītāju līdz ar to būtu bijis jānoslēdz līgums, tas neuzliek Komisijai pienākumu parakstīt ar to līgumu. Nevienš princips un neviena tiesību norma, kas ir piemērojama Komisijas rīkotām iepirkuma procedūrām, neuzliek tai pienākumu parakstīt līgumu par iepirkumu ar personu, kura iepirkuma procedūras beigās ir atzīta par izraudzīto pretendentu (šajā ziņā skat. spriedumu *Evropaiki Dynamiki/EIB*, minēts 34. punktā, EU:T:2011:494, 211. punkts).
- 96 Tādējādi kaitējums, kas atbilst prasītājas zaudētajai peļņai un ir saistīts ar attiecīgā iepirkuma līguma zaudēšanu, ir nevis reāls un droši zināms, bet hipotētisks. Tādējādi to nevar atlīdzināt.
- 97 Prasītājas argumenti, kuru mērķis ir atkāpties no judikatūras, saskaņā ar kuru līgumslēdzējai iestādei nav pienākuma parakstīt līgumu ar pretendentu, kas iepirkuma procedūras beigās ir klasificēts kā pirmais, neatspēko šo secinājumu.
- 98 Tā apgalvo, ka, ja līgumslēdzēja iestāde nolemj noslēgt līgumu, tai nav rīcības brīvības to piešķirt citiem pretendentiem, kas nav likumīgi uzvarējuši iepirkumā. Tomēr šāds apgalvojums nav pretrunā tam, ka līgumslēdzējai iestādei ir rīcības brīvība izlemt noslēgt vai neneslēgt līgumu un tādējādi no tā atteikties, līdz ar to kaitējums, kas rodas zaudētās peļņas dēļ, nekad nav droši zināms. Turklāt judikatūrā nav izdarīta nošķiršana atkarībā no tā, vai līgums ir ticis piešķirts vai nav. Kaitējums, kas ir saistīts ar zaudēto peļņu, proti, kaitējums, kurš ir līdzvērtīgs peļņai, ko nav bijis iespējas gūt no līguma izpildes, ir saistīts ar pārliecību par līguma iegūšanu. Ņemot vērā līgumslēdzējas iestādes rīcības brīvību, kas izriet no Finanšu regulas 101. panta, šāds kaitējums nekad nav droši zināms.
- 99 Pretēji tam, ko norāda prasītāja, šī judikatūra neļauj līgumslēdzējai iestādei gūt labumu no to noteikumu pārkāpuma, par kuru tā pati ir vainojama, neatlīdzinot kaitējumu, kas no tā izriet, ciktāl cits kaitējums ir atlīdzināms, ja tas ir reāls un droši zināms. Tā tas īpaši ir tāda kaitējuma gadījumā, kas ir saistīts ar zaudētu iespēju, vai tāda kaitējuma gadījumā, kurš ir saistīts ar izmaksām un izdevumiem, kas ir radušies pretendētam saistībā ar tā dalību iepirkumā, gadījumā, kad Savienības tiesību pārkāpums ir ietekmējis tā izredzes iegūt līgumu. 2009. gada 30. aprīļa sprieduma *CAS Succhi di Frutta/Komisija (C-497/06 P)*, EU:C:2009:273) 80.–82. punkts, ko ir minējusi prasītāja, attiecas tieši uz kaitējumu, kas ir saistīts ar zaudētu iespēju vai ar izmaksām un izdevumiem, kuri pretendētam ir radušies, piedaloties iepirkumā, nevis uz zaudētu peļņu.

- 100 Turklāt prasītāja norāda, ka ar šo judikatūru izslēgtajam pretendentam, kam ir tikusi liegta aizsardzība no aizsardzības pasākumu viedokļa, ņemot vērā ļoti stingro judikatūru pagaidu noregulējuma jomā, ir liegta aizsardzība arī no tiesību uz atlīdzinājumu viedokļa. Tomēr vēl šajā ziņā ir jānorāda, ka, ņemot vērā Finanšu regulas 101. panta formulējumu, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, tā zaudēja nevis līgumu, bet gan iespēju iegūt līgumu, kas ir Kopienas iepirkuma procedūras priekšmets (rikojums, 2006. gada 20. jūlijs, *Globe/Komisija*, T-114/06 R, Krājums, EU:T:2006:221, 116. punkts).
- 101 Tādējādi prasītājas argumenti, kuru mērķis ir apstrīdēt piemērojamo judikatūru, saskaņā ar kuru uz kaitējumu, kas atbilst prasītājas zaudētajai peļņai, nevar atsaukties, ir jānoraida.
- 102 Turklāt, runājot par nosacījumu, kas ir saistīts ar cēloņsakarību, ir jāatgādina, kā tas izriet no Komisijas 2013. gada 25. marta vēstules, ka prasītājas piedāvājums tika noraidīts, pirmkārt, tāpēc, ka punkti, kas bija piešķirti atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3, bija zemāki nekā prasītais minimums, un, otrkārt, tāpēc, ka piedāvājuma cena bija pārmērīgi zema. Turklāt līgumslēdzēja iestāde, neizdarot pārkāpumu, uzskatīja, ka prasītājas piedāvājuma cena bija pārmērīgi zema (skat. šī sprieduma 50.–86. punktu). Prasītājai tādējādi nebija nekādas iespējas iegūt iepirkuma līgumu šīs piedāvājuma pārmērīgi zemās cenas dēļ.
- 103 Kaitējums, kas ir pamatots ar iepirkuma līguma zaudēšanu, pat ja pieņem, ka tas ir reāls un droši zināms, ir prasītājas piedāvājuma noraidīšanas rezultāts.
- 104 No tā izriet, ka, tā kā šis noraidījums ir pamatots, kaut arī tās piedāvājuma noraidījumā, kas ir balstīts uz piešķiršanas kritērija Nr. 3 vērtējumu, ir pieļauts pārkāpums, prasītājas piedāvājums tomēr paliek tāds, kam ir pārmērīgi zema cena, un tādējādi tas ir noraidīts pamatoti.
- 105 Līdz ar to nevar konstatēt cēloņsakarību starp iespējamo pārkāpumu, kas ir izdarīts, novērtējot piedāvājumu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3, un kaitējumu, kurš atbilst zaudētajam iepirkuma līgumam, uz ko atsaucas prasītāja.
- 106 Tādējādi pati prasība par zaudējumu atlīdzību, kuras mērķis ir panākt, ka tiek atlīdzināts prasītājas norādītais kaitējums, kas atbilst bruto peļņai, kura tai esot bijusi nepamatoti liegta līguma zaudējuma dēļ, ir jānoraida.
- 107 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, nav jāizskata prasība par to dokumentu konfidencialitāti, kas tika iesniegti kā prasības pieteikuma pielikumi, lai novērtētu kaitējumu, kurš ir saistīts ar iepirkuma līguma zaudēšanu.
- 108 Otrkārt, runājot par kaitējumu, kas ir saistīts ar zaudēto iespēju iegūt attiecīgo iepirkuma līgumu, ir jākonstatē, ka prasītājas prasība arī no šī viedokļa nevar tikt apmierināta.
- 109 Ņemot vērā šī sprieduma 102.–105. punktā pausto argumentāciju, ir skaidrs, ka kaitējums, kas ir pamatots ar zaudēto iespēju iegūt iepirkuma līgumu, arī ir prasītājas piedāvājuma noraidījuma tā pārmērīgi zemās cenas dēļ rezultāts.
- 110 No tā izriet, ka, lai gan prasītājas piedāvājuma noraidījumā, kas bija pamatots ar piešķiršanas kritērija Nr. 3 vērtējumu, ir pieļauts pārkāpums, ir jāatzīst, ka šī piedāvājuma cena bija pārmērīgi zema un ka prasītāja katrā ziņā nevar atsaukties uz kaitējumu, kurš ir saistīts ar zaudēto iespēju iegūt attiecīgo iepirkuma līgumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2011. gada 23. novembris, *bpost/Komisija*, T-514/09, EU:T:2011:689, 171. punkta beigu daļa).
- 111 Tādējādi nav iespējams arī konstatēt cēloņsakarību starp, pirmkārt, iespējamu pārkāpumu, kas ir pieļauts, vērtējot piedāvājumu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3, un, otrkārt, prasītājas norādīto kaitējumu, kurš izrietot no zaudētās iespējas iegūt iepirkuma līgumu.

- 112 Treškārt, runājot par apgalvoto kaitējumu, ko radīja izmaksas, kuras radās iepirkuma procedūras ietvaros, ir jāatgādina, ka tirgus dalībniekiem ir jāuzņemas riski, kas ir saistīti ar to darbību, ņemot vērā katram atsevišķam gadījumam raksturīgos apstākļus. Iepirkuma procedūras ietvaros šie ekonomiskie riski ietver izmaksas, kas ir saistītas ar piedāvājuma sagatavošanu. Līdz ar to tādējādi radušies izdevumi ir jāsedz uzņēmumam, kas ir izvēlējies piedalīties procedūrā, un iespēja sacensties par iepirkuma līguma noslēgšanu nav saistīta ar pārlicību iegūt no tās izrietošās līguma slēgšanas tiesības (spriedums *CAS Succhi di Frutta*/Komisija, minēts 99. punktā, EU:C:2009:273, 79. punkts). Šajā ziņā Finanšu regulas 101. pantā ir paredzēts, ka Komisija var brīvi izlemt nepiešķirt līguma slēgšanas tiesības. Tādējādi pat pretendents, kas bija iesniedzis visizdevīgāko piedāvājumu, nevarēja būt pārliecināts, ka iegūs līgumu.
- 113 Tādējādi principā izmaksas un izdevumi, kas pretendenta ir radušies, piedaloties iepirkumā, nevar būt kaitējums, kuru ir iespējams atlīdzināt, piešķirot zaudējumu atlīdzību (spriedumi, *CAS Succhi di Frutta*/Komisija, minēts 99. punktā, EU:C:2009:273, 81. punkts; *TEAM*/Komisija, minēts 91. punktā, EU:T:1998:254, 71. punkts, un *Embassy Limousines & Services*/Parlaments, minēts 34. punktā, EU:T:1998:302, 97. punkts).
- 114 Protams, no judikatūras arī izriet, ka šo principu, neriskējot apdraudēt tiesiskās noteiktības un tiesiskās palāvbības aizsardzības principus, nevar piemērot gadījumā, kad Savienības tiesību pārkāpums iepirkumu procedūras norisē ir ietekmējis pretendenta iespējas iegūt iepirkuma līgumu (spriedumi, *CAS Succhi di Frutta*/Komisija, minēts 99. punktā, EU:C:2009:273, 82. punkts; *TEAM*/Komisija, minēts 91. punktā, EU:T:1998:254, 72. punkts, un *AFCon Management Consultants u.c.*/Komisija, minēts 32. punktā, EU:T:2005:107, 98. punkts).
- 115 Tomēr šajā gadījumā tas tā nav. Ciktāl Komisijas vērtējumā, kurā prasītājas piedāvājums tika uzskatīts par tādu, kura cena ir pārmērīgi zema, nav pieļauts pārkāpums (skat. šī sprieduma 86. punktu), ir jākonstatē, ka prasītājai nav pamata apgalvot, ka tā ir zaudējusi iespēju iegūt iepirkuma līgumu, un vairs nav vajadzības pārbaudīt tās iebildumus, kas ir celti saistībā ar tās piedāvājuma vērtējumu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3 (skat. šī sprieduma 109.–111. punktu).
- 116 Tādējādi, tā kā iepirkuma procedūras norise šajā gadījumā neietekmēja prasītājas iespējas panākt, ka tai tiek piešķirts attiecīgais iepirkuma līgums, ir piemērojams princips, saskaņā ar kuru izmaksas un izdevumi, kas ir radušies, lai piedalītos iepirkumā, nevar būt kaitējums, kuru var atlīdzināt, piešķirot zaudējumu atlīdzību.
- 117 Turklāt no tā ir jāsecina, ka nav arī iespējams konstatēt, ka pastāv cēloņsakarība starp iespējamo pārkāpumu, kas ir izdarīts, novērtējot piedāvājumu atbilstoši piešķiršanas kritērijam Nr. 3, un prasītājas norādītajiem zaudējumiem, kuri izrietot no izmaksām un izdevumiem, kuri tai radušies, lai piedalītos iepirkumā.
- 118 No tā izriet, ka prasītājas prasība atlīdzināt izdevumus, kas tai ir radušies iepirkuma procedūras ietvaros, ir jānoraida.
- 119 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, nav jāizskata prasība par to dokumentu konfidencialitāti, kas tika iesniegti kā prasības pieteikuma pielikumi, lai novērtētu kaitējumu, kurš ir saistīts ar izdevumiem dalībai iepirkumā.
- 120 Ceturtkārt, prasītāja atsauca uz nepamatotu spiedienu uz uzņēmumu un darbiniekiem, kas bija iesaistīti iepirkuma procedūrā, un lūdza atlīdzināt tai radušos morālo kaitējumu, kuru tā ir novērtējusi EUR 5000 apmērā.
- 121 Tomēr prasītāja tikai atsauca uz nepamatotu spiedienu, kas pats ir saistīts ar vilšanos par nepamatotu izslēgšanu, nepierādot, ka tai faktiski ir nodarīts reāls un droši zināms kaitējums, un neiesniedzot vispār nekādus dokumentus, lai pierādītu, ka šāds kaitējums pastāv piemērojamās judikatūras izpratnē (šajā

ziņā skat. spriedumus, 2014. gada 14. oktobris, *Giordano/Komisija*, C-611/12 P, Krājums, EU:C:2014:2282, 36. punkts un tajā minētā judikatūra, un *Evropaiki Dynamiki/Komisija*, minēts 32. punktā, EU:T:2014:888, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 122 Prasītājas arguments, kas attiecas uz to, ka nav vajadzības pierādīt nodarīto morālo kaitējumu, un kas ir pamatots konkrēti ar spriedumu *Embassy Limousines & Services/Parlaments*, minēts 34. punktā (EU:T:1998:302), ir jānoraida. Šajā lietā Vispārējā tiesa ņēma vērā, ka no lietas materiāliem izriet, ka līgumslēdzēja iestāde prasītājai sabiedrībai bija radījusi neskaidru situāciju un bija likusi tai pieliktveltīgas pūles, lai reaģētu uz ārkārtas situāciju iepirkuma līguma izpildei. Tā tas nekādā ziņā nav šajā gadījumā. Tieši pretēji, Komisijas 2012. gada 22. novembra vēstulē prasītāja tika skaidri brīdināta, ka tās piedāvājums varētu tikt noraidīts, ja paskaidrojumi par minēto piedāvājumu nebūs pārlicinoši.
- 123 No tā izriet, ka pierādījumi par morālā kaitējuma esamību šajā gadījumā netika iesniegti un ka tādējādi arī prasība, kas ir pamatota ar šo kaitējumu, ir jānoraida.
- 124 Turklāt apgalvotais morālais kaitējums šajā gadījumā ir saistīts ar prasītājas piedāvājuma noraidījumu, par kuru ir pierādīts, ka tas bija pamatots, ņemot vērā piedāvājuma pārmērīgi zemo cenu (skat. šī sprieduma 86. punktu). No tā izriet, ka nevar konstatēt, ka pastāv cēloņsakarība starp iespējamo pārkāpumu, kas ir izdarīts, novērtējot piedāvājumu atbilstoši piešķiršanas kritērijiem Nr. 3, un prasītājas norādīto morālo kaitējumu.
- 125 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka, nepārbaudot, vai ir izpildīts nosacījums par to, ka pastāv prasītājas minētie pārkāpumi saistībā ar tās piedāvājuma vērtējumu atbilstoši piešķiršanas kritērijiem Nr. 3, ir jākonstatē, ka divi citi nosacījumi, kas attiecas, pirmkārt, uz kaitējuma esamību un, otrkārt, uz cēloņsakarības esamību starp iespējamo prettiesisko Komisijas rīcību un kaitējumu, uz kuru ir atsaukusies prasītāja, nav izpildīti.
- 126 Tādējādi prasība par zaudējumu atlīdzību ir jānoraida, ciktāl tā ir pamatota ar pārkāpumiem, kas ir saistīti ar prasītājas piedāvājuma vērtējumu atbilstoši piešķiršanas kritērijiem Nr. 3, un līdz ar to arī prasība par zaudējumu atlīdzību kopumā ir jānoraida.

Par pieteikumu par pierādījumu savākšanas pasākumiem

- 127 Prasītāja lūdz, lai Komisijai tiktu noteikts pienākums darīt zināmu *VLM* – izraudzītā pretendenta – piedāvājumu, lai pārbaudītu, vai pamatots ir iebildums par nevienlīdzīgu attieksmi saistībā ar tās piedāvājuma pārmērīgi zemo cenu. Tā piebilst, ka Komisijas lēmums, kas tika pieņemts atbilstoši Regulai Nr. 1049/2001, nevar kaitēt Vispārējās tiesas pierādījumu savākšanas pilnvarām.
- 128 Komisija pret šo lūgumu iebilst.
- 129 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka prasība ir jānoraida kopumā, neapmierinot prasītājas iesniegto pieteikumu par pierādījumu savākšanas pasākumiem, kura mērķis ir iegūt *VLM* piedāvājuma kopiju.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 130 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 131 Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

- 1) **prasību noraidīt;**
- 2) ***Agriconsulting Europe SA* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2016. gada 28. janvārī.

[Paraksti]